

Hodnocení bakalářské práce

Název: *Starost biskupů o pastoraaci dětí a mládeže v době totality*

Podtitul: *Analýza pastýřských listů pražské a olomoucké arcidiecéze*

Autor: *Jiří Kopelent*

Předložená bakalářská práce přináší cennou analýzu pastýřských listů z doby totality, v nichž se biskupové nebo kapitulní vikáři obraceli buď přímo na děti a mládež anebo na jejich rodiče. Toto téma jsem studentům nabídl, protože historie pastoraace dětí a mládeže není u nás ještě zpracována – a výroky církevních představitelů týkající se dětí a mládeže jsou významným svědectvím o tom, jakou hodnotu mělo v jejich očích duchovní vedení dětí a mladých lidí. Původně jsem počítal s tím, že se autor neomezí pouze na pastýřské listy dvou diecézí, ale že projde i tzv. oběžníky (dnes Acta curiae), případně jiné úřední dokumenty, kde by se daly najít určité pokyny k pastoraaci mládeže. Vzhledem k tomu, že se jedná pouze o bakalářskou práci, jejíž rozsah je omezený, tak jsme nakonec od tohoto záměru upustili a student zpracoval pouze obsahovou analýzu nejlépe dostupných textů, tj. pastýřských listů, které jsou obsaženy ve dvou sbírkách, jež vyšly kolem roku 2000.

Předložená práce má dvě části. První část uvádí čtenáře do problematiky situace útlaku české a moravské církve v 50.- 80. letech 20. stol. O tom, zda je dobře, že autor věnoval této části tolik prostoru (s. 5-20), můžeme diskutovat. Rozhodně považuji za důležitou kapitolu 1.6., v níž autor přibližuje osobnosti tehdejších církevních představených. Těžištěm práce je druhá kapitola, v níž autor pojednává obsah pastýřských listů tématicky: systematicky si totiž všímá nejprve pastýřských listů věnovaných duchovním povoláním, poté pastýřským listům zaměřeným na náboženskou a rodinnou výchovu, včetně některých morálních apelů; dalším tématem je výuka náboženství a příprava ke svátostem – a nakonec také téma prázdnin a dovolených. Autor uzavírá svoji analýzu přehledem (viz závěr). Text je vhodně doplněn rozsáhlými přílohami, které obsahují nejprve přehled a potom úplný text pasáží z pastýřských listů, které se vztahují k tématu práce.

Po vnější stránce dělá práce dojem pečlivě a úsporně zpracovaného díla. Je jistě dobře, že autor použil oboustranný tisk, na druhé straně by asi bylo vhodnější, kdyby použil větší okraje stránek, případně i sytější tisk.

Z hlediska formálního lze autorovi vytknout, že často zbytečně opakuje stejný bibliografický odkaz pod čarou, místo aby uvedl údaj „tamtéž“ (např. na s. 8). Jazyková úroveň je dobrá. Autor píše zajímavě a snaží se samostatně formulovat.

Obsahově odpovídá práce požadavkům na obdobný text – autor zvolil „vyprávěcí“ formu analýzy a přitom se snažil postihnout souvislosti mezi jednotlivými pastýřskými listy v tématicky zaměřených kapitolách. Je opět otázkou diskuse, zda by nebylo užitečné do práce vložit také nějakou přehlednější analýzu vybraných textů, třeba formou tabulky. Určitě by práce měla větší vypovídající hodnotu, kdyby autor analyzoval text nejen „zhruba“ podle obsahu, ale také pomocí kódování, jak se to dělá při kvalitativním výzkumu. To by ovšem vzhledem k rozsahu zkoumaných dokumentů asi nešlo realizovat v rámci bakalářské práce.

Předloženou práci doporučuji k obhajobě. Autor svojí prací učinil jeden z prvních kroků k posouzení – dnes už historických – církevních dokumentů z hlediska pastoraace mládeže. Vzhledem k výše naznačeným nedostatkům doporučuji práci Jiřího Kopelenta hodnotit známkou „velmi dobře“.

České Budějovice, 17. května 2011

doc. Michal Kaplánek, Th.D.
vedoucí práce